

NÄKÖKULMA

NRO 9 (Nro3 Jakso 2) 2020 MAALISKUU

www.nakokulma.info

Jeesus sanoi hänelle: "Minä olen
ylösnousemus ja elämä; joka uskoo
minuun, se elää, vaikka olisi kuollut "
Joh.11:25

Pääkirjoitus

Raamattu, Luther ja vitsaus

Musta surma -nimellä tunnettu paiseruttotauti lähti erään tutkimuksen mukaan liikkeelle 1300 -luvulla Mongoliasta. Sen jälkeenkin vakavia vitsauksia on esiintynyt Euroopassa, 1918 influenssaepidemia tappoi miljoonia. Kun 1500 -luvulla Lutherin aikaan vastaava epidemia saapui Wittenbergiin, osa väestä pakkasi tavaransa ja pyrki pakenemalla välttämään taudin tarttumisen. Tuossa tilanteessa vuonna 1527 Luther kirjoitti lehtisen nimeltä: "Voiko kuolettavaa vitsausta (ruttoa) paeta". Lutherin asuinalueen hallitsija ja tämän suojelija, vaaliruhtinas Juhana Horjumaton kehotti Lutheria pakenemaan taudin tieltä. Mutta tämä päätti jäädä paikoilleen. Luther, yhdessä raskaana olevan vaimonsa Katarinan kanssa, olikin pian taudista kärsivien ja siihen kuolevien ihmisten piirittämä. Pormestarin vaimo kuoli kirjaimellisesti Lutherin käsiin. Luther ei ollut ainoa sananpalvelija joka jäi lohduttamaan ja jakamaan Jumalan sanaa taudista kärsiville. Lutherin lehtinen painottaa, että sairasta naapuria ei tule jättää, paitsi jos jo on joku joka hoitaa häntä. Luther vetosi raamatunkohtaan Matt:25:42-46, sisältäen mm.: "minä olin...sairaana... ja te ette käyneet minua katsomassa."

Hänen mukaansa vitsaus on Jumalan rangaistus synneistämme. Kristittyjen tulisi siinä tilanteessa olla nöyriä ja tehdä parannusta. Hän kuitenkin totesi, että usko ei kaikilla ole yhtä vahva ja erityisesti johtajien tulisi siksi olla tässä esimerkkejä. Lehtisessä annettiin myös käytännön ohjeita, kuten että sairast tulisi koota hoidettaviksi julkisiin rakennuksiin eikä heitä saisi jättää koteihin oman onnensa nojaan. Muitakin oman aikansa tietämyksen mukaisia neuvoja Luther jakeli. Viime kädessä hän kuitenkin jätti taudin takia pakenemisen tai jäämisen ihmisen omantunnon asiaksi.

Raamattu puhuu vitsauksista monissa kohdin. Kristittyinä tiedämme, että vitsaukset: taudit, onnettomuudet, luonnontuhot, sodat, yms. ovat ihmisen syntiinlankeemuksen ja Jumalasta luopumisen

seurausta. Ihminen, joka ei kykene pelastamaan itseään ei kykene pelastamaan maailmaakaan. Jes.28:15,18 sanoo: "Koska te sanotte: 'Me olemme tehneet liiton kuoleman kanssa ja tuonelan kanssa sopimuksen; tulkoon vitsaus kuin tulva, ei se meitä saavuta, sillä me olemme tehneet valheen turvaksemme ja piiloutuneet petokseen' ... Teidän liittonne kuoleman kanssa pyyhkäistään pois, ja teidän sopimuksenne tuonelan kanssa ei kestä; kun vitsaus tulee niinkuin tulva, niin se teidät maahan tallaa."

Raamatussa viitataan myös siihen, että ennen Kristuksen tulemista erityyppiset kriisit vain lisääntyvät ja voimistuvat. Aikamme ihminen elää valheellisessa illuusiomaailmassaan jossa nautinnot ja minäkeskeisyys määräävät. Ei tarvitse kuin katsoa TV:n ohjelmatarjontaa nuorille. Moni ohjelma edustaa moraalitonta ja narsistista elämäntäytystä. Poliitikot ja viranomaiset päivittelevät vuosi toisen jälkeen kuinka pahoinvointi vain kasvaa lapsien, nuorisoin ja perheiden keskuudessa. Yksi suuri, ehkä jopa suurin syy on, että ihmisiltä - jo lapsista alkaen - viedään toivo ja turva tulevista.

Ihminen, joka alkaa miettiä oman olemassa olonsa perusteita ja kaiken tarkoitusta, menettää helposti toivonsa huomattessaan ympärillään ja itsessään olevan elämän tyhjyyden. Kun lapset ja nuoret erotetaan evankeliumin totuudesta, heidät erotetaan myös toivosta ja turvasta. Kriisien aikana Jumala kutsuu erityisellä tavalla kaikkia kääntymään jälleen Hänen puoleensa: "...tehkää parannus ja uskokaa evankeliumi", Mar.1:15. Parannusenteko ei siis ole ihmisen oma yritys olla parempi, vaan uskoa evankeliumiin, Kristukseen, joka täysin sovitti syntisyytemme ja palautti yhteytemme Luojaamme, 2Piet.1:11:"...sillä näin teille runsain määrin tarjotaan pääsy meidän Herramme ja Vapahtajamme Jeesuksen Kristuksen iankaikkiseen valtakuntaan."

Juhani Aitomaa

SISÄLLYSLUETTELO

- 2 Pääkirjoitus
- 4 Kuka kelpaa Karitsan häihin - Jouko Nieminen
- 6 Jeesus pääsiäisessä - Juhani Aitomaa
- 8 Kiusausten maailma osa 1 - rov. Per-Olof Malk
- 10 Kristitty selittäjän talossa - John Bunyan
- 11 Keskiajan munkkien ja papiston valheellinen elämä - Toimitus
- 12 "Herra näytti minulle..." - Toimitus
- 13 Karismaattisen "profeetan" voimasana
- 14 Puhuuko Jumala Jumala/Jeesus puhuu -kirjoissa? Osa 1 - Juhani Aitomaa
- 16 Trump "kuume" jatkuu - Toimitus
- 18 Koronavirus ja bioase - YK ja uskonnot - Koronavirus Israelissa

NÄKÖKULMA Nro 9 (3/jakso 2) 2020
ISSN 2342-7949

Julkaisija: Kustannus Näkökulma julkaisut
s.posti nakokolma@nakokolma.info

Tilaukset: tilaus@nakokolma.info

Päätoimittaja: Juhani Aitomaa
Toimitusneuvosto: rov. Per-Olof Malk, evank.
Pauli Koskinen, ins. Jouko Nieminen, fil.tri Paavo
Suihkonen

Tilaushinnat:
Painettu lehti 26,50 eur. Hinta sisältää yhden
tilausjakson jonka aikana ilmestyy 6 numeroa.
Tilaaaja saa kaikki jakson aikana jo ilmestyneet
numerot vaikka tilaus tehtäisiin kesken jakson.

Lehti maksetaan OP:n tilille:
Kustannus Näkökulmajulkaisut:
FI53 5228 0320 0999 35

Julkaisu on itsenäinen osa Suomen
Evankeliumikoulun (Evankeliumin opintoyhdistys
ry, PL 17, 05831, Hyvinkää, sposti evank@evank.org)
yhteistyöverkostoa.

Lehti on tilattavissa myös digitaalisena (PDF)
versiona joka lähetetään tilaajan ilmoittamaan
sähköpostiin. PDF -version tilaushinta jaksolle (6
nroa) on 21,00 eur.

Tilausohjeet ja kauppa ks. www.nakokolma.info

Painetun lehden yksittäisiä numeroita voi tilata
erikseen hintaan 4,00 eur +postim. (toimitus jos
varastossa on). Suuremmat erät tarjouksen mukaan.
Pdf -versio 3,50 eur.

Jeesus pääsiäisessä

Juhani Aitomaa

14. päivänä nisan-kuuta jokaisen fyysisesti terveen ja leeviläisen lain mukaan puhtaan juutalaisen miehen, joka asui säädetyn matkan päässä, piti saapua Jerusalemiin. Säädetyn matkan sisäpuolella asuvien lisäksi matkalaisia saapui pääsiäisjuhille runsaasti myös pidemmältä. Luukas 2:41 mainitsee, että Jeesuksen maalliset vanhemmat matkustivat joka vuosi Jerusalemiin pääsiäisjuhille. Sitten kerrotaan tapaus, kun 12 -vuotias Jeesus jäi pääsiäisjuhlien päätyttyä Jerusalemin temppeliin. Hänen vanhempansa luulivat hänen olevan matkaseurueessa, mutta palasivat lopulta kaupunkiin poikaa etsimään ja löysivät tämän temppelistä puhumasta arvostettujen uskonnon opettajien kanssa.

Juutalainen historioitsija Josefus kertoo, kuinka roomalainen käskynhaltija Sestius määräsi ylipapin toimittamaan väestönlaskennan, jonka kautta keisari Nero piti vakuuttaa Jerusalemin merkityksestä. Väestönlaskennan mukaan pääsiäisenä uhrattiin 256 500 lamasta. Kun yksi lammas oli tarkoitettu noin kymmenen hengen ruokakuntaa varten, Jerusalemiin kokoontuneiden määräksi saadaan kaksi ja puoli miljoonaa ihmistä. Luvun luotettavuutta emme pysty tarkastamaan, mutta joka tapauksessa Jerusalemin ympäristöineen oli pääsiäisen aikaan suuren väkimäärän asuttama. Onnekkaita olivat ne, jotka saivat juhlan ajaksi asuinsijan itse kaupungista. Suuri osa väestä joutui leiriytymään kaupungin ulkopuolella. Väkimäärä asetti paljon vaatimuksia kaupungin johdolle ja joka vuosi hyvissä ajoin ennen juhlaa piti suorittaa monia käytännön valmisteluja.

Tullessaan viimeistä kertaa pääsiäisjuhille Jeesus lähetti Pietarin ja Johanneksen sanoen heille: "Menkää ja valmistakaa meille pääsiäislammas syödäksemme." Niin Pietari ja Johannes menivät, ja tavan mukaan hankkivat virheettömän, korkeintaan vuoden vanhan uhrilampaan, veivät sen temppeliin teurastettavaksi ja sitten valmistivat sen juutalaisen tavan mukaan pääsiäisateriaksi aavistamatta täysin, mitä kaikkea sinä pääsiäisenä tulisi tapahtumaan.

Jeesus täytti tarkoin Mooseksen lain mukaiset esikuvat syntiuhreista. Uhritoimitusten symboliikka toteutui Jeesuksen vaiheissa. 3.Moos. 16. luku kertoo suuren sovituspäivän uhreista. Tuolloin valittiin kaksi kaurista, toinen uhriksi Herralle ja toinen lähetettäväksi erämaahan Asaselille. "Näin kauris kantakoon kaikki heidän pahat tekonsa autioon seutuun, ja kauris päästettäköön erämaahan." Juutalainen tieto temppelipalveluksesta kuvaa, että tämän kauriin sarveen sidottiin osa purppuran punaista vaatetta. Vaatteen toinen osa jäi papille. Perinne oli, että kun uhri oli täysin hyväksytty Jumalan puolelta, papin hallussa ollut vaate muuttui valkeaksi. Profeetta Jesaja kuvaa luvussa 1:18 "Niin tulkaa, käykäämme oikeutta keskenämme, sanoo Herra. Vaikka teidän syntinne ovat veriruskeat, tulevat ne lumivalkeiksi, vaikka ne ovat purppuranpunaiset, tulevat ne villanvalkoisiksi." Vanhan testamentin profeetta viittaa tietenkin Jeesuksen tehtävään syntien sovittajana.

Johannes 19:16 kertoo: "Silloin hän luovutti hänet heille, ja antoi ristiinnaulittavaksi ja he ottivat Jeesuksen." Roomalaiset sotilaat pukivat Jeesuksen ylle purppuraisen vaipan. Sanan "asasel" merkitys on "poistaa täydellisesti". Se tulee sanajuuresta, joka kuvaa jonkin täydellistä poistamista, syrjään laittamista. Kristus poisti täydellisesti syntimme, jonka tähden "hän voi myös täydellisesti pelastaa ne, jotka hänen kauttaan Jumalan tykö tulevat, koska hän aina elää rukoillakseen heidän puolestansa", sanotaan Hepr.7:25.

Esikuva kahdesta syntiuhrikauriista täyttyi Jeesuksen ollessa Pilatuksen edessä. Tällöin osa kansan johtajia ylipappien johdolla ja heidän tukijoukkonsa valitsivat Barabbaan vapautettavaksi Jeesuksen sijasta. Nimi Barabbas, Bar Abba, tarkoittaa "Isän poika". Maallisen isän poika, kapinoitsija ja murhamies, edusti ihmiskuntaa toisen syntiuhrikauriin osassa.

Barabbaasta sanotaan, että hän oli kuuluisa vanki. Ehkä hän oli juutalainen itsenäisyyskiivailija, selootti. Taivaallisen Isän poika, syntiuhrikauriin osassa, tuomittiin karkotettavaksi kansansa keskuudesta. Kuolemantuomio merkitsi sitä. Bar Abba vapautettiin ja julistettiin syyttömäksi ja Jeesus tuomittiin hänen edestään. Kuten valittu syntiuhrikauris merkittiin helakanpunaisella nauhalla, samanvärisen vaippa puettiin Jeesuksen ylle.

2.Moos.12:2-7 kerrotaan Israelin ensimmäisestä pääsiäisen vietosta Egyptissä. Tällöin jokaisen perhekunnan tuli uhrata lamma. Sen tuli olla virheetön, uroskaritsa, viattomuuden esikuva, ja sen verellä piti sivellä oven pihtipieli. Näin lampaasta, karitsasta, tuli sovituksen keskeinen väline juutalaisessa perinteessä. Vanhan testamentin profeetta Jesaja kuvaa luvussa 53 kärsivää Messiaista ja syntiemme sovitukselta hänen kauttaan. Jae 7:” Häntä piinattiin, ja hän alistui siihen, eikä suutansa avannut. Niin kuin karitsa, joka teuraaksi viedään, niin kuin lamma, joka on ääneti.” Johannes Kastaja tunsu Vanhan testamentin kirjoitukset, kun hän todisti Jeesuksesta: ”Katso, Jumalan Karitsa, joka ottaa pois maailman synnin.” Apostolit muistuttavat kirjeissään Vanhan testamentin esikuvien merkityksestä ja synnin lopullisesta sovitukselta Jeesuksen ristintyön kautta. 1.Kor.5:7 ”Onhan meidän pääsiäislampaamme, Kristus, teurastettu.” Samoin myös 1.Piet.1:19 muistuttaa, kuinka olemme lunastetut Kristuksen kalliilla verellä, niin kuin virheettömän ja tahrattoman karitsan.

Juutalainen pääsiäislammas koskeva traditio kertoo, kuinka kuparilevy, johon oli merkitty perhekunnan nimi, ripustettiin punaisessa narussa uhrilampaan kaulaan. Sillä tavoin karitsa sai omistajansa merkin. Tämä toteutui myös Jeesuksen suhteen. Evankeliumit kuvaavat, kuinka Pilatus kirjoitutti taulun, joka sijoitettiin ristiinnaulitun Jeesuksen pään yläpuolelle. Matteuksen mukaan teksti kuului: ”Tämä on Jeesus, juutalaisten kuningas.” Muutkin evankeliumit mainitsevat kirjoituksen jossa Jeesus nimettiin juutalaisten kuninkaaksi. Johannes mainitsee, että Pilatus kirjoitutti tekstinsä hepreaksi, latinaksi ja kreikaksi. Juutalaisten uskonnolliset johtajat olivat hyvin harmissaan Pilatuksen kirjoituksesta ja vaativat sen muuttamista. ”Älä kirjoita juutalaisten kuningas, vaan että hän on sanonut: 'Minä olen juutalaisten kuningas'.”

Johannes tähdentää jakeessa 20, että Pilatuksen kirjoituksen lukivat monet juutalaiset. Ilmeisesti se herätti suurta huomiota ja keskustelua. Varhaisimmat säilyneet Uuden testamentin kirjoitukset ovat kreikankielisiä, joten tällä hetkellä se on vanhin muoto

Pilatuksen kirjoituksesta. Eräät tutkijat ovat ajatelleet, mitä heprealainen teksti merkitsi ja miksi se syvästi loukkasi uskonnollista johtoa. Tällöin on päädytty tekstimuotoon: ”Jeesus Nasaretilainen ja juutalaisten kuningas”. Juutalaisen tekstin alkukirjaimista syntyy Jumalan nimi: Jahve. Jumalan uhrilamma merkittiin, uhri kuului Jumalalle. Vanhan testamentin ilmoitus ja viittaukset siitä, että Jumala asettaa uhrin, lähettää ainokaisen Poikansa uhrilampaan asemaan, täyttyi. Jeesuksen tuomio kirjoitettiin lyhennettynä. Rooman kirkko lainasi tämän tavan juutalaisilta, kun se esittää Jeesuksen päällekirjoituksen muodossa INRI, eli ensimmäiset kirjaimet latinankielisistä sanoista tarkoittaen ”Jeesus Nasaretilainen juutalaisten kuningas”.

Pääsiäislammas kärjestettiin avotulen yllä vartaassa. Vartaina toimivat graniittiomenapuu oksat. Niitä tarvittiin kaksi. Toinen varras laitettiin pituus-suunnassa vartaan ruhon läpi, toinen sivusuunnassa etulapojen alta. Näin vartaat muodostivat ristin. Ruokakunnan muodosti vähintään kymmenen hengen ryhmä. Ryhmän tuli olla niin iso, että koko lamma varmasti tuli syödyksi ennen puolta yötä. Tapana oli kutsua vähävaraisia ihmisiä, joilla ei ollut mahdollisuutta hankkia aineksia aterialle. Olemme Jumalan perhekunta. Jeesus asetti ehtoollisen kuolemansa, ylösnousemuksensa ja toisen tulemuksensa muistuttamiseksi. Evankeliumin esillä pitäminen on meidän köyhien kutsumista Herran aterialle. Ilman Kristusta olemme kaikki hengellisesti köyhiä ja kuolleita. Kristuksessa taas omistamme kaiken iankaikkisen elämän omistamisen myötä.

